

యూనిట్ - I

1. మానవుడు - పర్యావరణం

అధ్యాయం - 1 : పర్యావరణ మితులు (Environmental Dimensions)

అధ్యాయం - 1

1. మానవుడు - పర్యావరణంనకు గలసంబంధం గూర్చి క్లుప్తంగా వివరించండి?
2. పర్యావరణం లేకుండా మానవజాతి మనుగడ సాగిస్తుందా? చర్చించండి?
3. శిలావరణం (Lithosphere) గురించి క్లుప్తంగా రాయండి?
4. జలావరణం (Hydrosphere) గురించి వివరించండి?
5. జల వలయం (Water cycle) వివరిస్తూ కొన్ని పంక్తులలో సమాధానమివ్వండి?
6. వాతావరణం (Atmosphere) అంటే ఏమిటి? వాతావరణంలోని వాయువుల మిశ్రమాన్ని (అంశీభూతాలను) (Composition) వివరించండి?
7. వాతావరణంలోని వివిధ ఆవరణాలను గురించి రాయండి?
8. భూమి యొక్క జీవావరణంను క్లుప్తంగా వివరించండి.
9. జీవ భౌగోళిక రసాయనిక వలయాలు (Bio geochemical cycles) అంటే ఏమిటి రెండు ఉదాహరణలివ్వండి?
10. మానవ కార్యకలాపాలు, పర్యావరణానికి ఎలా హానీ కలిగిస్తున్నాయి?

అధ్యాయం - 2

1. పర్యావరణ వాటాదారులు భావనను వివరించండి?
2. పర్యావరణ వాటాదారుల యొక్క ఏవైనా రెండు వర్గాల గురించి క్లుప్తంగా రాయండి.
3. పర్యావరణ వాటాదారుల సందర్భంలో ప్రభావిత పార్టీలపై క్లుప్తంగా రాయండి?
4. పర్యావరణ వాటాదారుల సందర్భంలో రిస్క్ ఓనర్స్ (Risk Owners) గూర్చి రాయండి?
5. పర్యావరణ వాటాదారుల సందర్భంలో ప్రజలు Risk Owners లేదా Risk Gainers కూడా కావచ్చు - వివరించండి.
6. పర్యావరణాన్ని ప్రభావితం చేసే ప్రాజెక్టులో బహుశ వాటాదారుల ప్రయోజనాలను గురించి వివరించండి.
7. అధికారిక వాటాదారులకు విశ్లేషణను గురించి క్లుప్తంగా రాయండి?
8. వాటాదారుల విశ్లేషణలో '3Rs' భావనను వివరించండి.
9. పర్యావరణ వాటాదారుల సందర్భంలో తాజ్ ట్రాపెజియం కేసును గూర్చి రాయండి.
10. సింగూర్ టాటా మోటార్స్ వివాదం లేదా స్టెరిలైజ్ ఉద్యమం గురించి రాయండి.

అధ్యాయం - 3

1. “జనాభా విస్ఫోటనాన్ని” వివరించండి.
2. జనాభా విస్ఫోటనానికి ఏవైనా 3 కారణాలను తెలపండి.
3. ఆయుర్దాయం పెంపు (Improved life Expectancy) , జనాభా పెరుగుదలకు ఎలా దోహదపడుతుంది?
4. ‘శిశు మరణాలరేటు’ (Infant mortality Rate) గురించి కొన్ని వ్యాఖ్యలు రాయండి.
5. జనాభా విస్ఫోటనం అధిక జనాభా పెరుగుదల యొక్క ఏవైనా 3 పరిణామాలను రాయండి.
6. జనాభా విస్ఫోటనానికి మరియు పేదరికానికి గల సంబంధం గూర్చి వివరించండి?
7. జనాభా విస్ఫోటనం, సహజ వనరుల దోపిడీకి ఎలా దారితీస్తుందో వివరించండి?
8. జనాభా నియంత్రణ అనేది ఒక సంక్లిష్ట సమస్య - ఎందుకు?
9. జనాభా పెరుగుదలను నియంత్రించడానికి చేపట్టవలసిన చర్యలను గురించి తెలపండి?
10. జనాభా పెరుగుదల ఒక వరమా లేదా ఒక శాపమా? వివరించండి?

యూనిట్ - II

2. పర్యావరణం & అభివృద్ధి

అధ్యాయం - 1 : అభివృద్ధిని ప్రభావితం చేసే కారకాలు (Factors Affecting Development)

ప్రశ్నలు

ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు 80 పదాలలో సమాధానాలు రాయండి

అధ్యాయం - 1

1. అభివృద్ధి అంటే ఏమిటి?
2. ఒక ప్రాంతంలోని భౌతిక కారకాలు అభివృద్ధిని ఎలా ప్రభావితం చేస్తాయి?
3. ఆర్థిక కారకాలు అభివృద్ధిని ఎలా ప్రభావితం చేస్తాయి?
4. సామాజిక అంశాలు అభివృద్ధిని ఎలా ప్రభావితం చేస్తాయి?
5. అభివృద్ధిని నిరోధించే కొన్ని సామాజిక రుగ్మతల పేర్లు తెలపండి.
6. బాల కార్మికులు అంటే ఎవరు? ఎలా నివారించవచ్చు?
7. బాల్య వివాహాల యొక్క దుష్ప్రభావాలు ఏమిటి?
8. బాల్య వివాహాలను ఎలా నివారించవచ్చు?
9. నిరక్షరాస్యతను ఎలా నిర్మూలించవచ్చు?
10. పేదరికానికి కారణాలు ఏమిటి తెలపండి.

అధ్యాయం - 2

1. పర్యావరణంపై అభివృద్ధి యొక్క నాలుగు దుష్ప్రభావాలు తెలపండి.
2. సరస్సులు, నదులు ఎలా కలుషితమవుతాయి?
3. కాలుష్య నియంత్రణ చర్యలను అమలు చేయడం కష్టం - ఎందుకు?
4. పర్యావరణంపై నగరీకరణ & జనాభా విస్తోటన ప్రభావం ఏమిటి?
5. పర్యావరణంపై పారిశ్రామికీకరణ ప్రభావం ఏమిటి?
6. పర్యావరణంపై వాణిజ్య వ్యవసాయం & పశుసంపద దుష్ప్రభావాలు ఏమిటి?
7. అక్రమంగా వేటాడడం, జంతువులను ఎలా ప్రభావితం చేస్తుంది?
8. వాణిజ్యపరంగా చేపలు పట్టడం, సముద్ర జీవనాన్ని ఎలా ప్రభావితం చేస్తుంది?
9. 'సుస్థిరాభివృద్ధి'ని వివరించండి.
10. పర్యావరణాన్ని నష్టపరుస్తూ అభివృద్ధి జరగాలా? వివరించండి.

అధ్యాయం - 3

1. తెలంగాణ వ్యవసాయ అభివృద్ధి విజన్ యొక్క 3 లక్ష్యాలను పేర్కొనండి.
2. పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించడానికి తెలంగాణ ప్రభుత్వం చేపట్టిన 3 దశలను సూచించండి.
3. తెలంగాణలో వ్యవసాయం గురించి తెలపండి.
4. మైనింగ్ / గనుల తవ్వకం పరిశ్రమను గురించి కొన్ని పంక్తులను రాయండి.
5. తెలంగాణలో I.T పరిశ్రమను గురించి వివరించండి.
6. Ts-iPass యొక్క 3 ప్రత్యేకతలు తెలపండి.
7. తెలంగాణ ప్రభుత్వం యొక్క కాలుష్య క్లియరెన్స్ విధానాన్ని వివరించండి.
8. సేవారంగ పరిధిలో ఉన్న ఏవైనా 4 సేవలను పేర్కొనండి.
9. తెలంగాణలో పర్యాటక రంగం గురించి వివరించండి.
10. తెలంగాణ అభివృద్ధిని గురించి తెలపండి.

యూనిట్ - III

3. పర్యావరణ కాలుష్యం మరియు భూగోళ సమస్యలు

అధ్యాయం - 1 : కాలుష్యం రకాలు, కారకాలు మరియు ప్రభావం
(Types, Sources And Effects Of Pollution)

ప్రశ్నలు

ఈ క్రింది వాటికి 80 పదాలలో సమాధానం ఇవ్వండి

అధ్యాయము - 1

1. పర్యావరణ కాలుష్యం అంటే ఏమిటి? వివిధ రకాల కాలుష్యాలను తెలపండి?
2. వాయు కాలుష్య కారకాల మీద చిన్న లఘుటీక రాయండి.
3. గాలి/వాయు కాలుష్యం ఎలా నియంత్రించవచ్చు?
4. శబ్ద కాలుష్యం ఎలా నియంత్రించబడుతుంది?
5. నీటి కాలుష్య కారణాలు ఏమిటి?
6. నీటి కాలుష్యం యొక్క ప్రభావాలు ఏమిటి?
7. నేల కాలుష్యం యొక్క కారణాలు ఏమిటి?
8. ప్లాస్టిక్ కాలుష్యం మీద కొన్ని పంక్తులను రాయండి.
9. ఎ) బయోమెడికల్ వ్యర్థాలపై బి) 'ఇ' వ్యర్థాలపై సంక్షిప్త వ్యాఖ్యలు రాయండి.
10. వ్యర్థ పదార్థాల నిర్వహణ అంటే ఏమిటి? మన ఇంట్లో వ్యర్థాలను ఎలా వర్గీకరించవచ్చు?

అధ్యాయం - 2

1. విపత్తులు అంటే ఏమిటి? వాటిని ఎలా వర్గీకరిస్తారు?
2. ప్రకృతి వైపరీత్యాలు అంటే ఏమిటి? 3 ఉదాహరణలు ఇవ్వండి.
3. మానవకారక విపత్తులు అంటే ఏమిటి? 3 ఉదాహరణలు ఇవ్వండి.
4. భూకంపాల వల్ల కలిగే నష్టాన్ని గురించి కొన్ని పంక్తులను రాయండి.
5. జీవ యుద్ధంపై లఘు వ్యాఖ్య రాయండి.

6. విపత్తు నిర్వహణ అంటే ఏమిటి?
7. తుఫాను సమయంలో ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోవాలి?
8. వడగాలి ఉన్నప్పుడు ఎలాంటి జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి?
9. ఒక భూకంపం సమయంలో తీసుకోవలసిన కొన్ని భద్రతా చర్యల జాబితాను తయారు చేయండి.
10. భోపాల్ గ్యాస్ విషాదం లేదా ఇతర ప్రపంచ పర్యావరణ విపత్తుల గురించి కొన్ని పంక్తులను రాయండి.

అధ్యాయం - 3

1. కొన్నిముఖ్య ప్రపంచ పర్యావరణ సమస్యలను తెలపండి?
2. భూతాపం/గ్లోబల్ వార్మింగ్ అంటే ఏమిటి?
3. జీవవైవిధ్య నష్టం గురించి ఒక చిన్న పేరా రాయండి.
4. మహాసముద్ర ఆమ్లత్వం గురించి కొన్ని పంక్తులను రాయండి.
5. 'జన్యుమార్పిడి ఆహారాలు' అనే పదాన్ని వివరించండి.
6. ప్రజారోగ్యసమస్యలు (పబ్లిక్ హెల్త్ ఇష్యూస్) గురించి కొన్ని పంక్తులను రాయండి.
7. ఓజోన్ క్షీణత అంటే ఏమిటి?
8. ఆమ్ల వర్షంపై కొన్ని పంక్తులను రాయండి.
9. పట్టణ విస్తరణ(అర్బన్ స్ప్రెడ్) అనే పదాన్ని వివరించండి.
10. అటవీ నిర్మూలన పర్యావరణానికి ఎలా నష్టం కలిగిస్తుంది?

యూనిట్ - IV

శక్తి

శక్తి జీవం - దానిని కాపాడండి

అధ్యాయం 1 : శక్తికి గిరాకీ - శక్తి వినియోగ పద్ధతులు

ప్రశ్నలు

ఈ క్రింది వాటికి 80 పదాలలో సమాధానం ఇవ్వండి.

అధ్యాయం - 1

1. శక్తి వినియోగం అంటే ఏమిటి? శక్తి వినియోగం యొక్క నాలుగు ఆర్థిక రంగాలు ఏమిటి?
2. గృహావసరాలలో శక్తి వినియోగాన్ని గురించి కొన్ని పంక్తులను రాయండి.
3. పారిశ్రామిక రంగంలో శక్తి వినియోగంపై కొన్ని పంక్తులను రాయండి.
4. “ప్రపంచ శక్తి వినియోగం” అనే పదాన్ని వివరించండి. ప్రపంచ శక్తి వినియోగంపై ప్రభావం చూపే రెండు ముఖ్యమైన కారకాల పేరు తెలపండి.
5. జనాభాలో పెరుగుదల ఏ విధంగా ప్రపంచ శక్తి వినియోగాన్ని ప్రభావితం చేస్తుంది?
6. జీవన ప్రమాణాల మెరుగుదల ఏ విధంగా ప్రపంచ శక్తి వినియోగాన్ని ప్రభావితం చేస్తుంది?
7. భారతదేశంలో శక్తి వినియోగం గురించి కొన్ని పంక్తులను రాయండి.
8. రాబోయే కొన్ని దశాబ్దాల్లో శక్తి అవసరాలను, వాటి వినియోగం గురించి ఏవైనా మూడు అంచనాలు చెప్పండి.
9. రవాణా విభాగంలో శక్తి వినియోగంపై చిన్న గమనికలు రాయండి.
10. భారతదేశం, చైనా వంటి దేశాల యొక్క శక్తి అవసరాలు ఎందుకు పెరుగుతున్నాయి?

అధ్యాయం - 2

1. ‘సాంప్రదాయక శక్తి వనరు’ అనే పదాన్ని వివరించండి. శిలాజ ఇంధనాలు ఎందుకు శక్తి యొక్క సంప్రదాయ వనరుగా వర్గీకరించబడింది?
2. పునరుద్ధరించదగిన మరియు పునరుద్ధరించలేని శక్తి వనరుల మధ్య తేడా ఏమిటి? పునరుద్ధరించదగిన వనరుల యొక్క 3 ఉదాహరణలు ఇవ్వండి.
3. శక్తి యొక్క పునరుద్ధరించదగిన వనరుల కొన్ని ప్రయోజనాలు మరియు నష్టాలు రాయండి.
4. సౌర శక్తి యొక్క ప్రయోజనాలు మరియు ప్రతికూలతలు గురించి కొన్ని పంక్తులు రాయండి.
5. హైడ్రో-విద్యుత్ ప్రాజెక్టుల ప్రయోజనాల గురించి కొన్ని పంక్తులను రాయండి.
6. జీవద్రవ్య శక్తి గురించి కొన్ని పంక్తులను రాయండి.
7. జీవద్రవ్య శక్తి యొక్క కొన్ని ప్రతికూలతలు ఏమిటి?
8. గాలి శక్తి కొన్ని ప్రయోజనాలు ఏమిటి? భారతదేశంలో ఏ రాష్ట్రంలో అతిపెద్ద గాలి విద్యుత్ శక్తి కేంద్రం ఉంది?
9. జలవిద్యుత్ ప్రాజెక్టులు పర్యావరణాన్ని ఎలా ప్రభావితం చేస్తాయి?
10. అణు కర్మాగారానికి సమీపంలో ఉండే జీవన ప్రమాదాలు ఏమిటి?

అధ్యాయం - 3

1. శక్తి పరిరక్షణ అంటే ఏమిటి? శక్తి పరిరక్షణ ఎందుకు అవసరం?
2. 'కార్బన్ పాదముద్ర' అనే పదాన్ని వివరించండి.
3. ఇంట్లో శక్తిని ఆదా చేసే 4 మార్గాల్ని పేర్కొనండి.
4. సామూహిక కారు ప్రయాణాలు(కార్పూలింగ్) మరియు సైక్లింగ్ ఎలా శక్తిని ఆదా చేసేందుకు సహాయపడతాయో వివరించండి.
5. శక్తి పరిరక్షణలో చెట్లు ఎలా సహాయపడతాయి?
6. జీరో ఎనర్జీ బ్యాలన్స్ నిర్మాణం భావనను వివరించండి.
7. శక్తి ఆడిట్ అంటే ఏమిటి? ఇది శక్తి పరిరక్షణలో ఎలా సహాయపడుతుంది వివరించండి.
8. గ్రీన్ బిల్డింగ్ కాన్సెప్ట్ అంటే ఏమిటి? గృహాలు శక్తి సమర్థత కలిగి ఉండేటట్లు చేయడానికి రెండు మార్గాలు పేర్కొనండి.
9. శక్తి పరిరక్షణలో విద్య యొక్క ప్రాముఖ్యతను చర్చించండి.
10. పర్యావరణ స్నేహపూర్వక ఉత్పత్తులు ఎందుకు ఖరీదు తక్కువగా ఉండాలి? పర్యావరణ అనుకూల వస్తువులు మరియు సేవలను ప్రోత్సహించేందుకు ప్రభుత్వం ఏ చర్యలు తీసుకోవాలి?

యూనిట్ - V

జీవ వైవిధ్యం

అధ్యాయం 1 : జీవవైవిధ్య భావన, రకాలు మరియు అపాయాలు

(Concept, types and threats to Bio diversity)

పశ్నలు

ఈ క్రింది వాటికి 80 పదాలలో సమాధానం ఇవ్వండి.

అధ్యాయం - 1

1. జీవవైవిధ్యాన్ని నిర్వచించండి.
2. ఆవరణ వ్యవస్థ అంటే ఏమిటి ?
3. జీవవైవిధ్యంలోని నాలుగు స్థాయిలేవి ?
4. జాతి వైవిధ్యం లేదా జన్యువైవిధ్యంపై కొన్ని పంక్తులు రాయండి.
5. ఆవరణ వ్యవస్థలోని జీవులు ఒకదానిపై ఒకటి ఆధారపడతాయా ? ఒక ఉదాహరణతో వివరించండి.
6. జీవవైవిధ్య నష్టానికి గల కొన్ని కారణాలు తెలపండి.
7. భారతదేశాన్ని మహాజీవవైవిధ్యం గల దేశం అని ఎందుకంటారు ?
8. ఆహ్లాదం & ఆనందం కోసం మానవుడి కార్యకలాపాలతో జీవవైవిధ్యం ఏ విధంగా నాశనమవుతుంది ?
9. మానవుడి కార్యకలాపాల వల్ల భూఆవాస జీవులకు ఏ విధంగా ముప్పు వాటిల్లుతుందో తెలపండి.
10. మానవుడి కార్యకలాపాల వల్ల సముద్ర జీవులకు ఏ విధంగా ముప్పు వాటిల్లుతుందో తెలపండి.

అధ్యాయం - 2

1. ఆదిమ తెగలు జీవవైవిధ్య సంరక్షణ విలువను ఎలా మార్పు చెందించారు ?
2. జీవవైవిధ్యం మానవుడి వాణిజ్యపరమైన లాభాలను ఏ విధంగా పెంచుతుంది ?
3. జీవవైవిధ్యం నుంచి ఆహ్లాదం మరియు కళాత్మకమైన ఆనందాన్ని ఏ విధంగా పొందుకొంటాడు ?
4. జీవవైవిధ్యం నుంచి మానవుడు వాణిజ్యపరమైన లాభాలను ఏ విధంగా పొందుతాడో వివరించండి ?
5. జీవ అనుకరణ అంటే ఏమిటి ? ప్రకృతిపై విజ్ఞానశాస్త్ర ఆవిష్కరణలు ఏ విధంగా పనిచేస్తాయో ఒక ఉదాహరణ ద్వారా తెలపండి.
6. జీవవైవిధ్యం యొక్క నైతిక కోణం గురించి లఘు వ్యాఖ్య రాయండి. మానవుడు తనకు ఉపయోగకరంగా లేని జీవులను నాశనం చేయవచ్చా ?
7. జీవవైవిధ్యం మానవుడికి విద్య మరియు శాస్త్రీయ విలువను ఏ విధంగా నేర్పుతుంది ?
8. “జీవావరణ వ్యవస్థల సున్నితమైన సమతుల్యతను కొనసాగించడానికి జీవవైవిధ్యం అవసరం” వివరించండి.
10. మీ దృష్టిలో మానవుడికి ఎక్కువగా ఉపయోగకరమైన జీవవైవిధ్య అంశం ఏది ? ఎందుకు ?

అధ్యాయం - 3

1. జీవవైవిధ్య సంరక్షణ అంటే ఏమిటి ?
2. సహజస్థాన సంరక్షణ అంటే ఏమిటి ? రెండు ఉదాహరణలు ఇవ్వండి.
3. ఏవైనా నాలుగు సహజస్థాన సంరక్షణ విధానాలను తెలపండి.
4. వన్యప్రాణి సంరక్షణాలయాలు లేదా జాతీయ పార్కులపై వ్యాసం రాయండి.
5. జీవవైవిధ్య స్థల బాహ్య సంరక్షణ అంటే ఏమిటి ?
6. ఏవైనా నాలుగు స్థల బాహ్య సంరక్షణ విధానాలు తెలపండి.
7. జన్యునిధి లేదా క్షేత్ర జన్యునిధి గురించి రాయండి.
8. బ్రెజిల్, రియోడి జెనిరోలో జరిగిన ధరిత్రీ సదస్సులో జీవవైవిధ్యంపై నిర్దేశించిన మూడు లక్ష్యాల్లోవి?
9. ప్రజా జీవవైవిధ్య రిజిస్టర్ అంటే ఏమిటి ?
10. హరితహారం ప్రాజెక్ట్ యొక్క ప్రాముఖ్యతను రాయండి.

యూనిట్ - VI

6. పర్యావరణ యాజమాన్యం

అధ్యాయం 1 : పర్యావరణ ప్రభావం అంచనా
(Environmental Impact Assessment (EIA))

ప్రశ్నలు (Questions)

ఈ కింది ప్రశ్నలలో 80 పదాలలో సమాధానం రాయండి.

అధ్యాయం-1

1. పర్యావరణ యాజమాన్యం అంటే ఏమిటి ?
2. పర్యావరణ ప్రభావ అంచనాపై వ్యాఖ్యానించండి.
3. పర్యావరణ ప్రభావ ప్రకటన అంటే ఏమిటి ?
4. పర్యావరణ ప్రభావ ప్రకటనలోని కొన్ని అంశాలు పేర్కొనండి.
5. పర్యావరణ ప్రచార ప్రకటన తయారీ చేసిన తరువాత ఏమి చేస్తారు ?
6. పర్యావరణ ప్రభావ అంచనాలోని విధానాల గురించి వ్యాసం రాయండి.
7. పర్యావరణ ప్రభావ అంచనా కోసం ఏ రకమైన ప్రాజెక్టులు A వర్గం కింది వస్తాయి ?
8. పర్యావరణ ప్రభావ అంచనా కోసం ఏ రకమైన ప్రాజెక్టులు B వర్గంలోకి వస్తాయి ?

అధ్యాయం - 2

1. రేణు పదార్థాలు అదే పదాన్ని వివరించండి.
2. రేణు పదార్థాలను శుద్ధి చేసే పరికరాలను వివరించండి or జీవ ఔషధ వ్యర్థాలను ఏ విధంగా వేరుచేస్తారు ?
3. వ్యర్థజలాల శుద్ధి విధానం తెలపండి or e- వ్యర్థాలను సురక్షితంగా తొలగించే పద్ధతి వివరించండి.
4. వాహన ఉద్గారాలను తగ్గించే మార్గాలు ఏవి ? or మురుగు వ్యర్థ జలాలు శుద్ధిపై చిన్న వ్యాసం రాయండి.
5. వ్యర్థపదార్థాల యాజమాన్యంలో వ్యర్థాల తగ్గింపు మరియు పునఃఉపయోగం గురించి రాయండి.
6. జీవ ఔషధ వ్యర్థాలను నాశనం చేసే విధానం తెలపండి.
7. సమగ్ర ఘన వ్యర్థాల యాజమాన్యం అంటే ఏమిటి ?
8. హానికర వ్యర్థాల నిర్మూలన గురించి తెలపండి.
9. హానికర పదార్థాలు ఏవి ? ఏవైనా 3 గృహ ఉత్పన్న హానికర వ్యర్థాలు తెలపండి.
10. న్యూక్లియర్ వ్యర్థాల నిర్మూలన తెలపండి.

అధ్యాయం - 3

1. పర్యావరణ ఆడిట్ అంటే ఏమిటి ?
2. పర్యావరణ ఆడిట్ లక్ష్యాలు - స్పష్టికరణ తెలపండి.
3. ఏవైనా 4 రకాల పర్యావరణ ఆడిట్లను పేర్కొనండి.
4. పర్యావరణ ఆడిట్ ఏవిధంగా నిర్వహిస్తారు ?

5. యాజమాన్య ఆడిట్ ఏ విధంగా నిర్వహిస్తారు ?
6. శక్తి ఆడిట్ గూర్చి రాయండి.
7. ఆరోగ్య భద్రత ఆడిట్ అంటే ఏమిటి ?
8. సమగ్ర ఆడిట్ ఉపయోగాలు తెలపండి.
9. ఆస్తుల - నిర్వచన ఆడిట్ను వివరించండి.
10. ఆస్తుల - బదిలీ ఆడిట్ అంటే ఏమిటి ?

యూనిట్ - VII

7. సుస్థిరాభివృద్ధి

అధ్యాయం - 1 : సుస్థిరాభివృద్ధి అంటే ఏమిటి? (What is Sustainable Development)

ప్రశ్నలు

కింది ప్రశ్నలకు 80 పదాలలో సమాధానం ఇవ్వండి.

అధ్యాయం - 1

1. సుస్థిరాభివృద్ధి అనే భావన వివరించండి.
2. సుస్థిరాభివృద్ధికి ఉన్న కొన్ని అపాయాలు తెల్పండి.
3. సుస్థిరాభివృద్ధిని అమలుపరచడానికి 4 వ్యూహాలను రాయండి.
4. సుస్థిరాభివృద్ధి అనే భావన వివరించండి.
5. సుస్థిరాభివృద్ధికి వనరుల సంరక్షణ ముఖ్యం - వివరించండి.
6. సుస్థిరాభివృద్ధికి సహాయపడే ఏవైనా 3 విధానాలను రాయండి.
7. ప్రస్తుత ఆహారపు అలవాట్లకి సుస్థిరాభివృద్ధి ఏ విధంగా తోడ్పడుతుందో తెల్పండి.
8. ప్రస్తుత ఆహారపు అలవాట్లు, నీటి వినియోగానికి సుస్థిరాభివృద్ధి ఏ విధంగా తోడ్పడుతుందో తెల్పండి.
9. తక్కువ కర్బన వినియోగ జీవిత విధానం భావన వివరించండి.
10. నిత్యజీవితంలో తక్కువ కర్బన వినియోగానికి తీసుకోవలసిన చొరవలు తెల్పండి.

అధ్యాయం - 2

1. స్టాక్ హోం ప్రకటన, 1972 ప్రాముఖ్యత రాయండి.
2. రక్షణ విధానాలు మరియు ఇంప్రోవిసిస్టిక్ విధానాల మధ్య భేదాలను పర్యవరణ రక్షణపరంగా తెల్పండి.
3. జల కాలుష్యం తగ్గించడానికి ఒక వ్యక్తిగా మనం ఏమి చేయగలం?
4. వాయు కాలుష్యాన్ని తగ్గించడానికి ఒక వ్యక్తిని మనం ఏమిచేయగలం?
5. ధ్వనికాలుష్యం విధానాలు, 2000 (నియంత్రణ మరియు నివారణ) గురించి కొన్ని వాఖ్యలు చేయండి.
6. జాతీయ కాలుష్య నియంత్రణ మండలి ఏవైనా 3 విధులు రాయండి.
7. తెలంగాణ రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ మండలి ఏవైనా 3 విధులు రాయండి.
8. పర్యావరణ రక్షణకి పౌరులు - చర్య సమూహాలు ఏ విధంగా తోడ్పడతాయో రాయండి.
9. జాతీయ పర్యావరణ శ్రీబ్యూనల్ చట్టం, 1995 గురించి రాయండి.
10. నేషనల్ గ్రీన్ శ్రీబ్యూనల్ గురించి రాయండి.

అధ్యాయం - 3

1. స్టాక్ హోం ప్రకటన, 1972 గురించి రాయండి.
2. బ్రూట్లాండ్ కమిషన్, 1983 సంక్షిప్తంగా రాయండి.
3. రియోభావన యొక్క 3 లక్ష్యాలు తెల్పండి.
4. “వాతావరణ మార్పు” పై పూర్వం జరిగిన ఒప్పందాలు నుండి కోట్స్ ప్రోటోకాల్ ఏ విధంగా భిన్నమైనదో తెల్పండి.
5. మాంట్రియల్ ప్రోటోకాల్, 1987లో ఏ పర్యావరణ అంశంపై ముఖ్య దృష్టి సారించారో తెల్పండి.
6. మాంట్రియల్ ప్రోటోకాల్, 1987 యొక్క గుర్తింపు తెల్పండి.
7. మిలీనియం అభివృద్ధి లక్ష్యాలు రాయండి.
8. ఐక్యరాజ్యసమితి సుస్థిరాభివృద్ధి సదస్సు (రియో+20) గురించి రాయండి.
9. ప్యారిస్ ప్రోటోకాల్ - 2015లో ఏ పర్యావరణ అంశం ప్రాముఖ్యత సాధించినదో తెల్పండి.
10. విశ్వ పర్యావరణ అంశాలు పరిష్కరించేటందుకు అంతర్జాతీయ మరియు జాతీయ సదస్సులు ఎంత వరకు తోడ్పడుతాయో తెల్పండి.

యూనిట్ - VIII

8. సుస్థిర వ్యవసాయం

అధ్యాయం - 1 : సంప్రదాయ వ్యవసాయ సాగు విధానాలు (Conventional Practices of Agriculture)

ప్రశ్నలు

ఈ కింది ప్రశ్నలకి 80 పదాలలో సమాధానం రాయండి

అధ్యాయం - 1

1. వ్యవసాయం అంటే ఏమిటి? ఆదిమ మానవుని జీవితాన్ని ఏ విధంగా మార్చినది?
2. సంప్రదాయ వ్యవసాయం 3 లక్షణాలు మరియు 3 ఉపయోగాలు రాయండి.
3. సంప్రదాయ వ్యవసాయంలో ఏదైనా 4 రకాలను పేర్కొనండి.
4. సాంద్రీయ వాణిజ్య సేద్యాన్ని గురించి కొన్ని వాక్యాలు రాయండి.
5. విస్తృత వాణిజ్య సేద్యం అంటే ఏమిటి?
6. సహకార వ్యవసాయంపై సంక్షిప్తంగా రాయండి.
7. స్థలమార్పిడి వ్యవసాయంపై రాయండి.
8. సంప్రదాయ వ్యవసాయం వల్ల కలిగే ఏవైనా 4 పర్యావరణ ప్రతికూల ప్రభావాలు పేర్కొనండి.
9. మానవుని - జంతు ఆరోగ్యంపై వాణిజ్య వ్యవసాయం యొక్క ఏవైనా 3 రుణాత్మక ప్రభావాలు పేర్కొనండి.
10. సంప్రదాయ వ్యవసాయ విధానాలపై ఏవైనా 3 సామాజిక - ఆర్థిక సంబంధ అంశాలు పేర్కొనండి.

అధ్యాయం - 2

1. సుస్థిర వ్యవసాయం అంటే ఏమిటి? ఏవైనా 4 సుస్థిర సూత్రాలు రాయండి.
2. సుస్థిర వ్యవసాయంలోని ఏవైనా 4 పద్ధతులు పేర్కొనండి.
3. సేంద్రీయ వ్యవసాయం వల్ల కలిగే 4-లాభాలు వివరించండి.
4. సేంద్రీయ వ్యవసాయం - సంప్రదాయ వ్యవసాయం నుండి ఏ విధంగా వేరవుతుంది?
5. పంటమార్పిడి లేక కవర్ పంటలపై వ్యాఖ్య రాయండి.
6. మల్చింగ్ అంటే ఏమిటి? ఎందుకు ఉపయోగిస్తారు?
7. అగ్రోఫారెస్ట్ అంటే ఏమిటి?
8. సమగ్ర చీడల నివారణ యాజమాన్యం (IPM) పై రాయండి.
9. పట్టణ సేద్యం గురించి రాయండి.
10. పర్యాకల్చర్ అంటే ఏమిటి? హైడ్రోపొనిక్స్ అంటే ఏమిటి?

అధ్యాయం - 3

1. వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల యాజమాన్యం ప్రాధాన్యం తెల్పండి.
2. ఆహార నష్టం - ఆహార వ్యర్థం మధ్య భేదం ఏమిటి?

3. పంటకోత నష్టంకు 4 కారణాలు రాయండి.
4. పర పంట కోత నష్టం గురించి రాయండి.
5. పూర్వ పంటకోత యాజమాన్యంలోని 4 పద్ధతులు రాయండి.
6. పంటకోత సమయంలో పాటించవలసిన ఏవైనా 4 యాజమాన్యాలు తెల్పండి.
7. పర పంటకోత నష్ట నివారణకి మీరు ఎటువంటి నిర్వహణ సాంకేతికతలు సూచిస్తారో రాయండి.
8. పంటకోత నష్టం తగ్గించడానికి ముందే పొందుపరిచిన ఏవైనా 4 విధానాలు తెల్పండి.
9. భారతదేశం వ్యవసాయ రంగంలో తీసుకొన్న కొన్ని ప్రధాన కార్యక్రమాలు ఏమిటి?
10. వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల నిలువలో పాటించవలసిన 4 యాజమాన్య విధానాలు రాయండి.

మాదిరి ప్రశ్నపత్రం
ఇంటర్మీడియట్ పబ్లిక్ పరీక్ష
పర్యావరణ విద్య w.e.f. 2018-19
ప్రథమ సంవత్సర విద్యార్థులకు తప్పనిసరి యోగ్యతా పరీక్ష

సమయం - 3 గంటలు

గరిష్ట మార్కులు : 60

గమనిక : ఏవైనా 12 ప్రశ్నలకు దాదాపు 80 పదాలలో సమాధానాలు రాయండి ?

ప్రతి విభాగం నుండి కనీసం ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం రాయండి ?

12×5=60 Marks

విభాగం - ఎ

1. భూమి యొక్క జీవావరణం గురించి క్లుప్తంగా రాయండి.
2. జనాభా విస్తోటనం యొక్క ఏవైనా 3 కారణాలను తెలపండి.

విభాగం - బి

3. అభివృద్ధిని నిరోధించే కొన్ని సాంఘిక చీడలను తెలపండి.
4. తెలంగాణలో సమాచార సాంకేతిక పరిశ్రమ గురించి వివరించండి.

విభాగం - సి

5. ప్లాస్టిక్ కాలుష్యం గురించి కొన్ని పంక్తులను రాయండి.
6. మానవ నిర్మిత వైపరీత్యాలను గురించి తెలపండి. మూడు ఉదాహరణలు ఇవ్వండి.

విభాగం - డి

7. సౌరశక్తి ప్రయోజనాలను మరియు ప్రతికూలతలను రాయండి.
8. కర్బన పాద ముద్ర (Carbon foot print) ను వివరించండి.

విభాగం - ఇ

9. జీవవైవిధ్య వినాశనానికి కొన్ని కారణాలు తెలపండి.
10. ఏ విధంగా మానవుడు జీవవైవిధ్యం నుండి సంతోషాన్ని మరియు సౌందర్యాత్మక ఆనందాన్ని కోరుతాడు ?

విభాగం - ఎఫ్

11. స్వచ్ఛ భారత మిషన్ (Clean India Mission) లేదా స్వచ్ఛ భారత్ అభియాన్ (Swachh Bharat Abhiyan) లక్ష్యాలు తెలపండి.
12. బయోమెడికల్ వ్యర్థాలను ఎలా పారవేస్తారు ?

విభాగం - జి

13. తక్కువ కార్బన్ జీవన విధానం యొక్క భావనను వివరించండి.
14. మాంట్రియల్ ప్రోటోకాల్ 1987లో ఏ పర్యావరణ సమస్యపై శ్రద్ధ తీసుకోబడింది.

విభాగం - హెచ్

15. సుస్థిర వ్యవసాయం యొక్క ఏవైనా 4 పద్ధతులను సూచించండి.
16. పంట నష్టానికి (harvest loss) గల నాలుగు కారణాల జాబితా తయారుచేయండి .

* * * * *

మాదిరి ప్రశ్నపత్రం
ఇంటర్మీడియట్ పబ్లిక్ పరీక్ష
పర్యావరణ విద్య w.e.f. 2018-19
ప్రథమ సంవత్సర విద్యార్థులకు తప్పనిసరి యోగ్యతా పరీక్ష

సమయం - 3 గంటలు

గరిష్ట మార్కులు : 60

గమనిక : ఏవైనా 12 ప్రశ్నలకు దాదాపు 80 పదాలలో సమాధానాలు రాయండి ?

ప్రతి విభాగం నుండి కనీసం ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం రాయండి ?

12×5=60 Marks

విభాగం - ఎ

1. భూమి యొక్క జీవావరణం గురించి క్లుప్తంగా రాయండి.
2. జనాభా విస్తోటనం యొక్క ఏవైనా 3 కారణాలను తెలపండి.

విభాగం - బి

3. అభివృద్ధిని నిరోధించే కొన్ని సాంఘిక చీడలను తెలపండి.
4. తెలంగాణలో సమాచార సాంకేతిక పరిశ్రమ గురించి వివరించండి.

విభాగం - సి

5. ప్లాస్టిక్ కాలుష్యం గురించి కొన్ని పంక్తులను రాయండి.
6. మానవ నిర్మిత వైపరీత్యాలను గురించి తెలపండి. మూడు ఉదాహరణలు ఇవ్వండి.

విభాగం - డి

7. సౌరశక్తి ప్రయోజనాలను మరియు ప్రతికూలతలను రాయండి.
8. కర్బన పాద ముద్ర (Carbon foot print) ను వివరించండి.

విభాగం - ఇ

9. జీవవైవిధ్య వినాశనానికి కొన్ని కారణాలు తెలపండి.
10. ఏ విధంగా మానవుడు జీవవైవిధ్యం నుండి సంతోషాన్ని మరియు సౌందర్యాత్మక ఆనందాన్ని కోరుతాడు ?

విభాగం - ఎఫ్

11. స్వచ్ఛ భారత మిషన్ (Clean India Mission) లేదా స్వచ్ఛ భారత్ అభియాన్ (Swachh Bharat Abhiyan) లక్ష్యాలు తెలపండి.
12. బయోమెడికల్ వ్యర్థాలను ఎలా పారవేస్తారు ?

విభాగం - జి

13. తక్కువ కార్బన్ జీవన విధానం యొక్క భావనను వివరించండి.
14. మాంట్రియల్ ప్రోటోకాల్ 1987లో ఏ పర్యావరణ సమస్యపై శ్రద్ధ తీసుకోబడింది.

విభాగం - హెచ్

15. సుస్థిర వ్యవసాయం యొక్క ఏవైనా 4 పద్ధతులను సూచించండి.
16. పంట నష్టానికి (harvest loss) గల నాలుగు కారణాల జాబితా తయారుచేయండి .

* * * * *